

На основу чл. 17. став 1. и 97. став 1. тачка 4), а у вези са чланом 15. Закона о енергетици („Службени гласник РС“ бр. 57/11, 80/11-испр. 93/12 и 124/12) и члана 64. Одлуке о оснивању Друштва са ограниченом одговорношћу „Yugorosgaz – Transport“ Ниш године, дана [REDACTED] 2014. године доносим

ПРОГРАМ
за обезбеђивање недискриминаторског понашања
ДОО „Yugorosgaz–Transport“ Ниш

Предмет и циљ уређивања

1. Овим Програмом Друштво са ограниченом одговорношћу „Yugorosgaz – Transport“ Ниш (у даљем тексту: Друштво) у складу са законом који уређује област енергетике (у даљем тексту: Закон) утврђује мере које као оператор система предузима ради обезбеђивања прописане обавезе независности и раздвојеног деловања од вертикално интегрисаног предузећа „Yugorosgaz“ а.д. Београд, правила недискриминаторног понашања запослених у Друштву, начин вршења ефикасног надзора и извештавања од стране лица одговорног за надзор над спровођењем овог програма.

2. Друштво је оператор система који делује независно и раздвојено од вертикално интегрисаног предузећа „Yugorosgaz“ а.д. Београд чији је саставни део.

Независност Друштва подразумева његов правни субјективитет, самосталност организовања и одлучивања чиме се обезбеђује да као оператор система раздвојено делује од вертикално интегрисаног предузећа „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Независност и раздвојеност Друштва од вертикално интегрисаног предузећа „Yugorosgaz“ а.д. Београд цени се како у односу на његовог оснивача - „Yugorosgaz“ а.д. Београд тако и у односу на привредне субјекте у којима оснивач, директно или индиректно, спроводи управљање када се у њима обавља најмање једна енергетска делатност или производња природног гаса (у даљем тексту: ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд).

Мере којима се спречава дискриминаторско понашање

3. Друштво је правно лице основано да обавља, као претежну, делатност цевоводног транспорта, и у смислу Закона независно је у погледу правне форме од ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Овлашћени орган Друштва независно од ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд организује рад, систематизује радна места, врши запошљавање, утврђује опис послова запослених и врши друга овлашћења која има у складу са законом.

Транспорт природног гаса, управљање транспортним системом, набавку природног гаса за потребе сопствене потрошње, балансирања система и накнаде техничких губитака у транспортном систему, планирање развоја транспортног система и друге послове из домена редовног пословања оператора система Друштво доноси, а запослени извршавају, самостално и независно од ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Сваки пословни однос Друштва и ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд закључује се и документује писаним уговором или другим писаним документом.

Сваки пословни однос у ком Друштво иступа као оператор система закључује се уз поштовање начела недискриминације, заштите слободне конкуренције и транспарентности.

4. Друштво је ималац лиценце за обављање енергетске делатности транспорта и управљања транспортним системом за природни гас коју енергетску делатност од општег интереса обавља недискриминаторно, транспарентно и без могућности давање повољнијег положаја било ком учеснику на тржишту природног гаса, укључујући и ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Друштво самостално пружа услуге транспорта, набавља природни гас за потребе сопствене потрошње, балансирања система и накнаде техничких губитака у транспортном систему и обавља друге редовне послове оператора система на начин и под условима прописаним Законом, правилима која уређују рад транспортног система, другим прописима, а уз пуну примену мера утврђених овим програмом ради непристрасног и транспарентног:

1) одлучивања о захтевима за приступ систему и пружања услуге транспорта под једнаким условима за све учеснике тржишта природног гаса;

2) спровођења мера ограничења и прекида транспорта за случај настанка загушења, погонских сметњи, преоптерећења система или извођења радова, које мере спроводи узрокујући минималне трошкове пропорционално свим корисницима система;

3) прибављања природног гаса по принципу минималних трошкова за потребе сопствене потрошње, балансирања система и накнаде техничких губитака у транспортном систему.

5. Друштво самостално и независно од ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд доноси план развоја транспортног система којим утврђује приоритете и динамику планираног развоја транспортног система за период од десет година.

Друштво једном годишње ажурира десетогодишњи план развоја транспортног система са циљем његовог усклађивања са: плановима развоја других оператора, испуњења рационалних захтева за прикључење објеката крајњих купаца и захтева за приступ систему који су одбијени због непостојања техничких услова у транспортном систему, насталим потребама за реконструкцијом делова постојећег транспортног система ради обезбеђивања сигурног и безбедног рада система.

Друштво самостално и независно од ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд одређује висину средства потребну за реализацију десетогодишњег плана развоја транспортног система.

ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд има право да посредно утиче на одлуку Друштва о висини средстава расположивих за реализацију плана развоја одређивањем

границе задужености Друштва и одобравањем његових годишњих финансијских планова у складу са законом.

6. Друштво има свој корпоративни идентитет који у свом деловању истиче и користи, а који одређује лого, печат, штампил и меморандум Друштва.

Ознаке корпоративног идентитета Друштва разликују се од ознака идентитета ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд и не доводе у заблуду трећа лица.

7. Седиште Друштва налази се у Нишу, у улици Зетска бр. 6. и одвојено је од седишта ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Улаз и излаз у седиште Друштва штите се непрекидно посебним системом видео надзора и системом евиденције улаза и излаза посетилаца и запослених у Друштву.

Пословне просторије Друштва у којима се обављају технички, правни, економски и административни послови у вези са транспортом природног гаса, управљањем транспортним системом, набавком природног гаса, набавком других роба и услуга, као и послови прикупљања, обраде, чувања и архивирања оперативних, поверљивих и комерцијално осетљивих података и документације којима Друштво располаже, одвојене су и заштићене од приступа трећих лица, укључујући лица која су овлашћена да руководе, управљају или су запослена у ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

8. Друштво обезбеђује посебну просторију за смештај опреме даљинског надзора и управљања, комуникациони канал, оптички кабл за прикључење на дигиталну инфраструктуру оператора телекомуникационих услуга (по потреби редувантну бежичну везу са диспечерским центром), која опрема и пословне просторије су заштићене од приступа ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Друштво располаже засебном рачунарском опремом, сопственим лиценцираним оперативним системима за рачунаре, засебним ЕРП софтвером за текуће пословање, засебним системом контроле приступа и телеметрије као и SCADA системом за праћење рада транспортног система који се штите од приступа ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Правила понашања директора и запослених у Друштву

9. Директор Друштва не може учествовати у органима руковођења ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд који су одговорни, директно или индиректно, за свакодневни рад у делатности дистрибуције, снабдевања или јавног снабдевања природном гасом, производњи природног гаса или делатности другог оператора.

Директор Друштва независно од ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд руководи и организује пословање Друштва и самостално доноси, између осталог:

1) правила која уређују рад транспортног система, десетогодишњи план развоја транспортног система, акте којим се утврђује цена приступа транспортном систему, програм којим уређује недискриминаторно понашање, акт којим одређује лице одговорно за надзор над спровођењем овог програма и друге акте из Закона за чије је доношење овлашћен;

2) акта којима ближе извршава овлашћења из закона која има у погледу организације рада, систематизације радних места и утврђивања описа послова запослених и њихових права и обавеза и др.;

3) акта којима се, у складу са посебним законима, утврђује процена безбедносног ризика и здравља на раду и радној околини, уређују правила заштите од пожара и експлозија и друга акта у складу са посебним законима;

4) плана пословања Друштва и друга акта у складу са законом који уређује положај привредних субјеката.

10. Директор Друштва самостално закључује уговоре о транспорту природног гаса, извођењу радова и хаваријском одржавању транспортног система, уговоре о набавци (куповини и продаји) природног гаса за потребе балансирања система, сопствену потрошњу система и покривања техничких губитака у транспортном систему и др. уговоре за потребе редовног пословања Друштва.

Директор Друштва обавештава одговорно лице о сваком пословном односу са ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд, нарочито о набавци нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, робе и услуга укључујући прибављање услуга на изградњи или одржавању система, уговарању закупа система за транспорт природног гаса или закупа пословног простора и уговарању међусобних финансијских аранжмана.

11. Ради обезбеђивања независног и раздвојеног деловања Друштва од ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд запослени који је распоређен на правне, техничке, економске, односно административне или друге послове у вези са пружањем услуге транспорта природног гаса, своје радне задатке извршава у складу са Законом, правилима која уређују рад транспортног система, другим прописима и уговором о раду, при чему примењује и мере утврђене овим програмом када:

1) решава о захтевима за приступ систему и пружа услугу транспорта природног гаса, што чини у складу са прописаним правилима регулисаног и недискриминаторног приступа треће стране транспортном систему, применом регулисаних цена без изузетка или могућности стављања у повољнији положај било ког субјекта или корисника услуге транспорта;

2) управља транспортним системом (прихвата и одбија најаве, врши ограничења или прекид транспорта због погонских сметњи, преоптерећења или извођења радова на систему и др.), које мере спроводи узрокујући минималне трошкове пропорционално свим корисницима система и без поремећаја конкуренције на тржишту природног гаса;

3) набавља природни гас за сопствену потрошњу, балансирање или надокнаду техничких губитака у систему коју спроводи у складу са прописаним принципима транспарентности, недискриминације, заштите слободне конкуренције међу учесницима на тржишту природног гаса, узрокујући минималне трошкове;

4) обелодањује информације и податке на захтев учесника на тржишту природног гаса, у ком случају штити тајност пословних и комерцијалних података у складу са прописима и актом које Друштво доноси, а податке који нису поверљиви обелодањује тражиоцу на начин којим се неће дати предност једном учеснику на тржишту природног гаса.

12. Запослени распоређен на комерцијалне, техничке, односно правне послове планирања развоја транспортног система, своје радне задатке планирања развоја извршава непристрасно, руководећи се искључиво објективним критеријумима као што су: обезбеђивање стандарда сигурности испоруке, број захтева за приступ систему и захтева за прикључење објеката на систем који су одбијени због непостојања техничких услова у транспортном систему којим Друштво управља, постојање реално исказане потребе за повезивањем са суседним системом, економска ефикасност инвестиција и расположивост финансијских средстава, при чему приоритет мора имати обезбеђивање сигурног и безбедног рада постојећег транспортног система.

13. Запослени у извршавању радних задатака поступа у складу са Законом, законом који уређује радне односе и другим законима, као и актима Друштва и закљученим уговором о раду, водећи рачуна да у обављању послова:

1) не угрози независност одлучивања Друштва и спречи недозвољен утицај ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд и сваког трећег лица на организовање и одлучивање у Друштву;

2) обезбеди једнак третман свих учесника на тржишту природног гаса, укључујући и ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд, односно онемогући давање повољнијег положаја или услова било ком субјекту, укључујући и ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд;

3) спречи обелодањивање информација и података којима се даје предност једном учеснику на тржишту природног гаса или угрожава слободна конкуренција на тржишту природног гаса;

4) правовремено обавести свог непосредног руководиоца о кршењу правила понашања, кршењу мера утврђених овим програмом као и постојању недозвољеног утицаја ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд, и предузме потребне мере ради отклањања насталих последица, без одлагања.

14. Запослени који обавља комерцијалне, правне, техничке, административне и др. послове чува тајност пословних и комерцијално осетљивих података у складу са прописима и актом Друштва којим се ближе уређује начин поступања са поверљивим актима, а нарочито података:

1) из појединачних уговора које је закључио корисник система, добављач, купац или крајњи купац природног гаса, податке о укупно транспортованој количини природног гаса на истом месту испоруке на којем има два корисника, ако је један од њих тражилац информације, информације о дуговањима правних лица, ценама природног гаса које је крајњи купац уговорио са снабдевачем уговором о продаји природног гаса, и других информација које се сматрају поверљивим у смислу прописа, ако њима Друштво располаже или су му оне учињене доступним из било ког документа.

2) који се у смислу прописа не сматрају тајним али су од стране учесника на тржишту природног гаса или трећег лица означени као поверљив податак достављен Друштву, или су уговорени као пословна тајна.

Подаци који представљају поверљив или комерцијално осетљив податак обелодањују се на захтев тражиоца, ако се страна на коју се ти подаци односе са тиме сагласи или уколико је то предвиђено одредбама закона.

Податке који нису комерцијално осетљиви, а њихово обелодањивање н—а захтев било ког трећег лица, укључујући и ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд, може обезбедити предност на тржишту, обелодањују се недискриминаторно истицањем траженог податка на интернет страници Друштва.

15. Ради ефикасног надзора над спровођењем овог програма, запослени у Друштву распоређен на правне, економске, техничке, административне или друге послове у чијем обављању користи документе и податке којима Друштво располаже, евидентира и чува податке, документа и информације о пословању Друштва у складу са прописима, укључујући и документацију и податке о пословима закљученим са ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд.

Запосленима је забрањено расправљање о поверљивим информацијама, остављање факсова, фотокопија и било каквих других докумената на јавним и другим местима изван пословних просторија Друштва.

Појединачне обавезе и одговорности запослених у погледу мера заштите пословних просторија Друштва, комуникационе и друге опреме, као и тајности података прикупљених са оперативних система као и других комерцијално осетљивих података добијених у вези са транспортом и набавком гаса, ближе се утврђују правилником о раду и уговором о раду, у складу са законом.

Запослени обезбеђује увид у податке и документацију лицу које директор Друштва одреди да обављање послова надзора над спровођењем овог програма.

16. Запослени у Друштву у обављању комерцијалних, правних, техничких, односно административних послова:

1) обавештавања и комуникације са трећим лицима, користе интернет адресу и интернет страницу Друштва, засебне телефонске линије и др. медије и средства директне комуникације којима Друштво располаже а које су заштићене од недозвољеног приступа ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд и трећих лица;

2) транспорта и управљања транспортним системом за природни гас, користе засебну рачунарску опрему, сопствене лиценциране оперативне системе за рачунаре, засебан ЕРП софтвер за текуће пословање, сопствени систем контроле приступа и телеметрије, SCADA систем за праћење рада транспортног система и друге оперативне системе, заштићене од приступа ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд или трећих лица;

3) пријема, завођења и отпреме писаних поднесака и електронске поште, као и послова њиховог чувања и архивирања, обављају у складу са прописима и искључиво у пословним просторијама у седишту Друштва.

4) истичу ознаке корпоративног идентитета Друштва.

17. Директор и запослени пазе на постојање сукоба интереса директора са правним и физичким лицем, нарочито ако је правно или физичко лице учесник на тржишту природног гаса (произвођач, снабдевач или јавни снабдевач природног гаса, оператор система, крајњи купац природног гаса или ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд), на појаву недозвољеног утицаја ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд на обављање редовних послова у Друштву, и на кршење мера и правила понашања утврђених овим програмом, о чему без одлагања обавештавају свог непосредног руководиоца.

Непосредни руководилац предузима мере у циљу отклањања неправилности или недозвољеног утицаја и предузима мере да се последице ако су настале отклоне, без одлагања.

Ако непосредни руководилац по обавештењу запосленог није у примереном року предузео потребне мере да недостатак и кршење програма о ком је обавештен отклони, запослени у Друштву о томе писаним путем обавештава одговорно лице за надзор над спровођењем овог програма.

18. Кршење правила понашања, односно пропуштање примене мера из Закона и овог програма, представља основ за утврђивања дисциплинске одговорности.

Када је кршење правила понашања или пропуштање примене мера из овог програма утврђено, оно представља повреду радне обавезе која се санкционише у складу са законом који уређује радне односе и актима донетим на основу овог закона.

Надзор и извештавање о спровођењу овог Програма

19. Директор Друштва доноси овај програм, обезбеђује техничке и друге услове за примену програма, организује упознавање запослених са одредбама овог програма и прати његову примену.

Директор посебним актом одређује лице одговорно за надзор над спровођењем овог програма и доставља га Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) ради информисања у року од 30 дана од дана његовог доношења.

Директор не може одредити лице које обавља функцију управљања и руковођења у Друштву или у ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд за лице одговорно за надзор над спровођењем овог програма.

20. Актом којим у складу са Законом и овим програмом одређује лице одговорно за надзор над спровођењем овог програма, директор ближе утврђује његове задатке у погледу:

1) надзора над спровођењем прописане обавезе независног и раздвојеног деловања Друштва као оператора система у пословима расподеле капацитета транспортног система, уговарања и извршавања услуге транспорта, набавке природног гаса за потребе система и планирања развоја транспортног система;

2) утврђивања испуњености техничких и информатичких услова, адекватности опреме, медија комуникације, начина коришћења пословних просторија и ознака корпоративног идентитета Друштва утврђених овим програмом;

3) обавезе редовног обавештавања директора Друштва о уоченим недостацима у спровођењу мера, случајевима недозвољеног понашања или недозвољеног утицаја, а нарочито ако утврди постојање:

- пословног односа у Друштву који води или може довести до сукоба интереса директора Друштва и другог привредног субјекта који обавља делатност снабдевања, јавног снабдевања природном гасом или суседним оператором система, укључујући нарочито ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд;

- недозвољеног утицаја ВИП „Yugorosgaz“ а.д. Београд на независност одлучивања давањем директних инструкција и налога од стране ВИП „Yugorosgaz“

а.д. Београд, осим налога који су Законом дозвољени, а који се не сматрају упутством за свакодневни рад оператора система;

- неправилностима у примени мера и правила понашања утврђених овим програмом које нису од стране непосредних руководилаца отклоњене у примереном року;

4) обавезе давања препорука директору о мерама које је потребно предузети да се уочени недостаци отклоне у року које ово лице одреди;

5) обавезе сачињавања годишњег извештаја одговорног лица о спровођењу Програма.

Лице одговорно за надзор има право да ради обављања послова из става 1. ове тачке приступи свим пословним просторијама, подацима и документацији којима Друштво располаже, а запослени обавезу да на његов захтев омогуће приступ просторијама, подацима и документацији, без одлагања.

21. Лице одговорно за надзор сачињава годишњи извештај о мерама предузетим за остваривање овог програма који доставља директору Друштва и Агенцији најкасније до 31. јануара текуће за претходну годину.

Годишњи извештај одговорног лица о предузетим мерама за остваривање овог програма Друштво објављује на својој интернет страници најкасније до 31. јануара текуће за претходну годину.

Завршне одредбе

22. Директор друштва доноси акт којим одређује лице одговорно за надзор над спровођењем овог програма и доставља га Агенцији ради информисања најкасније у року од 60 дана од дана давања сагласности Агенције на овај програм.

Директор обезбеђује потребне услове за спровођење овог програма најкасније у року од 60 дана од дана давања сагласности Агенције.

Први годишњи извештај о мерама предузетим за остваривање овог програма доставља се Агенцији до 31. јануара 2016. године.

23. По прибављању сагласности Агенције овај програм истиче се на огласној табли у седишту Друштва.

У Нишу, _____ . године

Број: _____

Директор

Мирољуб Антић